

Talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2024

KV 13.12.2021 § 142
33/02.02.00/2021

Liitteenä 1 on edellä mainittu liite nro 1 (talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 ehdotus).

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja esittelee talousarvion ja palvelualuejohtajat ja liikelaitoksen toimitusjohtaja keskeisiltä osin omalta toimialaltaan.

Päätös

Asian käsittely: Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, palvelualuejohtaja Marjo Säärelä, palvelualuejohtaja Juha Narkilahti, kaupungingeodeetti Tapio Pöyliö sekä liikelaitoksen toimitusjohtaja Esa Pöyliö esittelivät kaupunginvaltuustolle vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelman rakennetta ja sisältöä.

Valtuutettu Veikko Niemelä oli poissa kokouksesta klo 10.35-10.39 välisen ajan.

Valtuutettu Heikki Nivala saapui kokoukseen klo 11.07, varavaltuutettu Jarmo Palojärvi poistui kokouksesta.

Varavaltuutettu Väinö Siirtola saapui kokoukseen klo 11.16.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 11.54-12.30.

Esittelyjen jälkeen pidettiin ryhmäpuheenvuorot seuraavasti: Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Juhani Tapio, Kristillisdemokraattien ryhmäpuheenvuoro Pirkka Aalto, Tulevaisuuden Kemijärvi -yhteislistan ryhmäpuheenvuoro Pekka Iivari, Sosiaalidemokraattien ryhmäpuheenvuoro Markku Harju, Vasemmistoliiton ryhmäpuheenvuoro Juha Pikkarainen, Perussuomalaisten ryhmäpuheenvuoro Matti Hietanen, Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro Riitta Savukoski, Keskustan ryhmäpuheenvuoro Anita Ruokamo.

Käyttötalousosa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavat muutokset:

Lisätään sivulle: Kemijärven kaupungissa toteutettiin kesällä 2021 hyvinvointi- ja turvallisuuskysely, jonka tulosten pohjalta vuoden 2022 aikana laaditaan hyvinvointisuunnitelma tuleville vuosille.

Lisätään sivun 19 loppuun: osa säästöistä siirtyy vuodelle 2024.

Lisätään sivulle 20: Kemijärven kaupunki on hyvätyöpaikka, jossa panostetaan laadukkaaseen johtamiseen

Lisätään sivulle 21: Laaditaan Johtamispoliittinen ohjelma ja laaditaan Eettiset ohjeet.

Kauko Jaakkola esitti, että poistetaan omistajien tavoitteista seuraavien yhtiöiden tuloutukset: Kemijärven lämpö ja vesi Oy 100 000 €, Koillis-Lapin sähkö 100 000 €, Elwira Oy 20 000 €. Matti Hietanen ja Juhana Kelloniemi kannattivat Jaakkolan esitystä.

Teija Kerkelä poistui kokouksesta klo 14.35, kokoukseen saapui varavaltuutettu Jarmo Palojärvi.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, vastaavat JAA ja ne jotka ovat Kauko Jaakkola esityksen kannalla, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 17 JAA-ääntä, 9 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ (äänestyspöytäkirja liitteenä B). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti hallinto- ja tukipalveluiden toiminnan painopistealueiden kohtaan seuraavan lisäyksen: Ennakollisen, laadukkaan ja henkilöstön osallisuuden turvaavan yhteistoimintamenettelyn varmistaminen ja jatkuva arviointi kaupunkiorganisaation toiminnassa.

Hallinto- ja tukipalvelut:

Juha Pikkarainen toiminnan painopistealueet Kemijärven historian 3. osan historian kirjoittamiseen varataan kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan 100 000 euroa. Veikko Niemelä, Markku Harju, Kirsti Ojala ja Anita Ruokamo kannattivat Pikkaraisen esitystä.

Pekka livari esitti, Kemijärven historian 3. osan kirjoittamiseen varataan 20 000 euroa hanketyöhön, jolla selvitetään kumppanuusrahoitus mahdollisuudet. Riitta Savukoski ja Aulikki Imporanta kannattivat livarin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat Pekka livarin esitystä, vastaavat JAA ja ne jotka ovat Juha Pikkaraisen esityksen kannalla, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 16 JAA-ääntä, 9 EI-ääntä ja 2 TYHJÄ (äänestyspöytäkirja liitteenä C). Puheenjohtaja totesi Pekka livarin esityksen voittaneen äänestyksen.

Puheenjohtaja tiedusteli, että voiko valtuusto yksimielisesti hyväksyä Pekka livarin esityksen vai täytyykö asiasta äänestää. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Pekka livarin esityksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan lisäyksen sivulle 31 sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan: selvitetään tarve Kaupungin lakimiehen palkkaamiselle sekä mahdollisuus jakaa työpanos Itä-Lapin seutukunnassa.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 15.30- 15.51 välisenä aikana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti hyvinvointikoordinaattorin toimen osalta seuraavan tekstimuutoksen ”Selvitetään hyvinvointikoordinaattorin toimen tarve vuoden 2022 aikana.”

Kaupungin valtuusto hyväksyttiin yksimielisesti seuraavan muutoksen sivulle 47: vuodeosaston sairaansijamäärä pyritään pitämään 15 sairaansijassa.

Vammaisten palvelut:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti sivulle 49 kohtaan toiminnalliset tavoitteet uudeksi tavoitteeksi Osallisuuden ja demokratian lisääminen, toimenpiteet: Vammaisneuvoston toiminnan tukeminen, mittarit: Osallistujamäärä, kokousten määrä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti mittariksi Palvelupäätösten

määrä verrattu kahteen edelliseen vuoteen. Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan tekstin muutoksen: Palveluiden joustaminen ja porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.

Henkilöstösuunnitelmaan valtuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan lisäyksen: Arvioidaan rekrytointilisän käyttöä henkilöstön palkkauksessa.

Ikäihmisten palvelut:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti sivulle 51 kohtaan toiminnalliset tavoitteet uudeksi tavoitteeksi Osallisuuden ja demokratian lisääminen, toimenpiteet: Vanhusneuvoston toiminnan tukeminen, mittarit: kaupunginhallitukselle annetun informaation määrä verrattuna aikaisempiin vuosiin, kokousten määrä

Investointiosa:

Kari Räisänen esitti, että uimahallin suunnittelumääräraha 200 000 siirretään vuodelle 2023. Matti Hietanen, Juhana Kelloniemi, Markku Harju ja Paula Alatalo kannattivat Räisäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä vastaavat JAA ja ne jotka ovat Kari Räisäsen esityksen kannalla vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettuna äänestyksessä annettiin 17 JAA-ääntä, 10 EI-ääntä (äänestyspöytäkirja liitteenä D). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi

Matti Hietanen esitti, että 2 400 000 euroa keskuskeittiön osalta siirretään vuodelle 2023 ja 1 600 000 euroa vuodelle 2024. Juhana Kelloniemi kannatti Hietasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, vastaavat JAA ja ne jotka ovat Matti Hietasen esityksen kannalla, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettuna äänestyksessä annettiin 20 JAA-ääntä, 6 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ (äänestyspöytäkirja liitteenä E). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Matti Hietanen esitti, että pitkäaikaisen lainan lisäys 5 milj. poistetaan, Juhana Kelloniemi kannatti Hietasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, vastaavat JAA ja ne jotka ovat Matti Hietanen esityksen kannalla, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettuna äänestyksessä annettiin 22 JAA-ääntä, 0 EI-ääntä ja 5 TYHJÄ (äänestyspöytäkirja liitteenä F). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi

Kokouksessa pidettiin tauko klo 17.27–17.37 välisenä aikana. Kauko Jaakkola poistui kokouksesta tauon aikana.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa Kemijärven Kehitys Oy:n talousarvion vuodelta 2022 uudelleen valmisteluun.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 on liitteenä 1.

KH 22.11.2021 § 403

Kuntien talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kuntalain mukaan neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien ja mikäli taseessa on alijäämää yli 500 €/asukas, kuuden vuoden aikana. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntaliiton laatimassa talousarvio ja -suunnitelmasuosituksessa on tarkemmin määritelty talousarvion tehtävät ja rakenne. Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kaksi näkökulmaa, jotka määräävät suunnitelman rakenteen. Kaupungin kokonaistalouden näkökulmaa korostetaan tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan esittämisellä. Tuloslaskelmalla osoitetaan, minkälaisen tuloksen talousarvio tuottaa ja miten se muodostuu. Rahoituslaskelmalla selvitetään rahoitustarve ja miten se katetaan.

Tulosohjauksen näkökulma puolestaan toteutetaan käyttötalousosan ja investointiosan toiminnallisilla tavoitteilla ja määrärahoilla. Kuntalain 110 §:ssä tarkoitetut toiminnalliset tavoitteet asetetaan sanallisesti todennettaviksi toimenpiteiksi tai mitattaviksi palvelujen määriksi.

Kemijärven kaupungin taloustilanne ja talousarviosuunnittelun lähtökohdat

Kemijärven kaupungilla on vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan kattamatonta alijäämää yhteensä 2,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tilinpäätösennusteen mukaan tulos on arviolta 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2020 tuloksella saadaan kertyneet alijäämät katettua. Vuoden 2020 tulokseen vaikuttaa valtion kunnille suuntaama, täysimääräinen covid-19-valtionavustus, jolla saadaan katettua kunnille syntyneet testaus-, rokotus-, jäljitys- ja sairaanhoitokustannukset sekä asukaspohjaisella osuudella mm. yksityisille sote-palveluntuottajille annetut suojautumiseen liittyvät tarvikkeet (kunnan velvollisuus kustantaa suojautuminen).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.11.2021 kokouksessaan pidettäväksi tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 vuoden 2021 tasolla.

Kaupunginhallituksen 19.10.2021 § 343 hyväksymässä talousarvioraamissa on otettu huomioon valtuuston hyväksymä talouden

sopeuttamisohjelman 2020-2022 lisäksi asiakasmaksulain ja nk. vanhuslain muutosten vaikutus toiminnan kustannuksiin sekä valtion kunnille antamat lisävelvoitteet ja tehtävät ja niiden kustannusvaikutus. Henkilöstön palkankorotusvaraus on 0,6 % palkkasummasta. Nykyinen kunta-alan henkilöstöä koskeva sopimus on voimassa helmikuun 2022 loppuun, joten mahdolliset korotukset koskevat vain osavuotta.

Valtionosuudet kasvavat vuoden 2021 tasosta n. 1,9 milj. eurolla ollen vuonna 2022 noin 30 milj. euroa. Kunnille korvataan valtionosuuskasvulla toisen asteen maksuttomuus ja oppivelvollisuuden jatkuminen, varhaiskasvatuksen ja sosiaalipalvelujen lakimuutokset, hoitajamitoituksen muutos sekä muut kunnille säädetyt lisätehtävät ja muutokset. Kunnille korvataan myös velvollisuus osallistua sote-uudistuksen valmisteluun kertaluonteisesti valtionosuuslisäyksenä.

Kaupungin tuloveroprosentti on 21,50 % ja tästä kunnallisveroaste on 14,74 %. Verotulo v. 2022 verolajeittain on ennusteen mukaan seuraava:

- tuloverotulo 24,7 milj. euroa
- kiinteistöverotulo 4,3 milj. euroa
- yhteisöverotulo 1,4 milj. euroa

Valtuusto hyväksyy palvelualueiden määrärahan kokonaiskäytön ja antaa valtuudet lautakunnille ja kaupunginhallitukselle jakaa määrärahat käyttösuunnitelmilla palvelualueiden vastuualueille ja yksiköille. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan hyvinvointialueiden toimintaan vuoden 2023 alusta ja tähän liittyen läpikäydään palvelutuotannon järjestämistä ja organisointia.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa kaupungin toimintakate sisältäen liikelaitoksen on vuodelle 2022 yhteensä -59 408 700 euroa.

Investointitaso on tulevina vuosina edelleen korkea ja vaikuttaa kaupungin lainanottotarpeeseen, koska investointeja ei pystytä toteuttamaan omarahoituksella. Investoinnit v. 2022 on yhteensä 4,6 milj. euroa, v. 2023 yhteensä 3,4 milj. euroa ja v. 2024 yhteensä 3,0 milj. euroa. Kaupungin investoinneista poistuu hyvinvointialueelle v. 2023 alusta siirtyvät sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen lainanottotarvetta pyritään vähentämään ja hoitamaan osa lainoistuksesta lyhytaikaisilla kuntatodistuksilla. Vuonna 2022 lainanottotarve on 5,0 milj. euroa ja lisäksi voidaan kassanhallinnan vuoksi nostaa myös lyhytaikaista luottoa arviolta 4,5 milj. euroa. Vanhoja lainoja lyhennetään samanaikaisesti 6,5 milj. eurolla. Taloussuunnitelmavuosien 2023-2024 osalta tilanne näyttää velkaantumisen osalta hieman paremmalta, sillä velkamäärä näyttää vähentyvän. Lainamäärä suunnitelmakauden päättyessä on arviolta 40,6 milj. euroa eli noin 6 000 euroa asukasta kohden.

Vuoden 2022 talousarvioesityksen keskeiset tunnusluvut, joissa vertailukohtana on kuluvan vuoden tilinpäätösennuste (31.10) ovat:

- toimintamenojen vähennys 1,6 %
- toimintakatteen kasvu 3,1 %
- vuosikate 4,9 milj. euroa, mikä kattaa poistot 173 prosenttisesti
- investointien tulorahoitus 108,5 %
- tilikauden tulos 2,1 milj. euroa
- bruttoinvestoinnit 4,6 milj. euroa
- rahoitustarve (toiminnan ja investointien rahavirta) 383 000 euroa

- lainamäärä euroa/asukas 5 971 euroa (ilman konserniyhtiöiden lainoja)

Talousohjelma 2016-2024

1000 €	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakate	-55 075	-55 716	-55 130	-55 359	-55 327	-54 308	-57 009	-16 583	-16 532
Muutos %	0,1	1,2	-1,1	0,4	-0,06	-1,8	4,9	-70,9	-0,3
Tulorahoitus	56 200	56 243	56 310	57 452	60 331	59 520	61 909	23 117	22 502
Muutos %	3,6	0,0	0,2	2,0	5,0	-1,3	4,0	-62,7	-2,7
Vuosikate	2 369	527	1 181	2 093	5 004	5 212	4 900	6 524	5 970
Yli-/alijäämä	4 209	-1 844	-1 227	-342	2 419	2 442	2 069	3 595	3 405
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-1 034	-2 878	-4 105	-4 447	-2 028	414	2 483	6 078	9 483
Nettoinvestoinnit	8 249	-1 763	555	-2 580	-6 666	-4 868	-4 558	-3 426	-2 951
Lainakanta milj. €	32,9	34,5	32,7	34,4	40,1	42,3	41,8	41,1	40,6

Oheisena toimielinten päätökset vuoden 2022 talousarviosta ja talousohjelmasta vuosille 2023-2024 sekä yhdistelmä toimielinten investointiesityksistä.

Talousarviossa on mukana talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet vuosille 2020-2022.

Kaupunginjohtajan investointiesityksessä on tehty lisäys liikelaitoksen investointeihin vuodelle 2022 koskien sairaala Lapponian yhteyteen kotipalvelujen käyttämiä leasingautoja varten rakennettavaa suojakatosta. Lisäys investointeihin on 80 000 euroa. Samalla on vähennetty teknisten palvelujen vastualueen investoinneista pelastuslaitosta koskeva investointivaraus vuosilta 2023-2024 yhteensä 60 000 euroa.

Liitteenä 1 talousarvio 2022 ja talousohjelma 2023-2024 -ehdotus.

Oheisena kaupunginhallitukselle tiedoksi henkilöstösuunnitelma v. 2022-2024.

Valmistelija

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantanen Atte Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy ehdotuksen Kemijärven kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023-2024 talousohjelmaksi.

Päätös

Tuula Kuvaja poistui kokouksesta klo 16.31.

Matti Torvinen oli poissa kokouksesta klo 16.31-16.37 välisen ajan.

Juha Narkilahti poistui kokouksesta klo 16.41.

Esa Pöyliö poistui kokouksesta klo 16.58.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 17.01-17.19.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle kokouksessa tehdyin teknisin korjauksin, että valtuusto hyväksyy ehdotuksen Kemijärven kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023-2024 talousohjelmaksi.

